

Strašen požar na Mlaki pri Kranju

Pogorelo pol vasi — Škoda znaša preko pol milijona dinarjev — Ogenj bo zahteval tudi človeško žrtev — Ljudstvo je obupano

Kranj, 8. julija.

Sredi lepega poletnega popoldne je okrog 2 popoldne na Mlaki, kake ¾ ure oddaljeni vasi od Kranja v smeri proti Golniku izbruhnil požar, kakšnega požarna kronika kranjske okolice že zdaj ne pomni. Sicer je bila okolica Kranja pred nekaj leti na glasu, da je zelo pogosta na požarih, vendar pa se nikdar in v nobenem slučaju ni pogorelo kar pol vasi. V torek zvečer je bilo zelo oporno ozračje in nemadoma je začel vleči močan severni veter, ki je vlekel skozi vso noč do danes zvečer. Veter je največ pripomogel do tega, da se je požar prenašal od hiše do hiše.

Bilo je ohrog 2 popoldne

so je zena čevljarija Alojza Semena, ki staniče prav ob robu gozda, hišna št. 3, pripravljala kruh za peko in zakurila grmado. Morda že dolgo časa niso bile v dimniku omelene saje, ali pa je skozi tako razpoko v dimniku skočila iskra na slammato srečno, ki je nemadoma v vetrug zagorela

hot kresna grmada

Zena se je v sobi mudila pri kruhu, ko so jo razburili in presnetili kljuci zunanj stojecih ljudi, ki so vplili, da gori njeni hiši. Ostresje Semenove hiše je bilo nemadoma v plamenu in se je tekom 10 minut zrušilo na zidov.

Semen, njegova zena in ljudje iz okolice, ki so priheli na pomoč, so začeli reševati, kar se je dalo. Rešili so nekaj pohištva, obleke in šivalni stroj.

Bei reševanju

na se je ponesrečila nekaj nad 20 let stara Micka Kopac, na katero se je pedrio goreče tramovje. Dele je bilo nemadoma v plamenih kot živa baklja in vsa obleka je zgorela na njej. Zdravnik iz Kranja g. dr. Beček ji je nudil prvo pomoč ter jo pregledal. Ugotovil je, da ima eno petino telesa ožganega, in da je v takih slučajih le težko upati na rešitev. Odpremil jo je takoj v ljubljansko bolnišnico. Semenu je pogorela hiša, 1 prasič, precej usuša, nekaj čev-

ljev, pohištvo in skoro vsa obleka. Zavarovan je bil za 40.000 Din, škoda pa znaša 50.000 Din. Od hise je ostalo le

golo zidovje in kupi ogrohov

Veter je med ognjem sejal cele kose goreče slammate strehe in nosil ogorce daleč na skraj. Tačkoj je zanetil ogenj na poslopju posestnika Simona Šušnika, vulgo Dolharja, katerega hiša je oddajena kakih 150 m od Semonove hiše, vmes pa je vse polno drevja. **Dolharjeva hiša in vse gospodarska poslopja** se nahajajo zelo skupaj, in je ogenj z uznanskim hitrostjo vse to zavil in v en sam velik ogenj klopič. Dolharju je pogorela hiša, hlev, pod, šupa in drvarnica. Zivino so resili razen dveh prasičev, ki sta pogorela. Pogorelo je tudi vse pohištvo iz oblike, dalje vsa letosnja kрма in slama. **Veliko lesa in tramovja.** Pogorelo mu je nadalje vse orodje, mlatinice, razni stroji in vozovi. Šešnik, ki je najbolj prizadet izmed vseh pogorecev, je zavarovan približno za kakih 30.000 Din, škoda pa znaša najmanj 200.000 Din.

Od Šušnika se je

ogenj razširil na dve strani

Zacelo je goreti pri Janezu Miklavčiču, Petru Sajevicu in Franciju Skolicu. Miklavčiču je pogorelo pod, kjer je bilo kakih 20 voz letosnjih mrve in nekaj starih voz. Petru Sajevicu je pogorel hlev in pod, živino pa so resili. Zgorelo je 17 voz mrve, 3 vozovi detelje, vsi vozovi in orodje. Hlev in pod sta bila krita s slamo, dočim so v bližini nahajajoče se z opeko krite hiše vendar le resili. Sajevic je bil zavarovan za kakih 25.000 Din, medtem ko znaša škoda preko 50.000 Din. Petemu prizadetemu posestniku Franciju Skolicu je pogorel pod, hlev in lopa, vnesala pa se je tudi hiša. Skolicu je zgorelo vse pohištvo, nekaj oblike in orodja, veliko opeke pa je vsed vročine popokalo. Škoda pri posestniku Skolicu znaša nad 100.000 Din. Koliko je zavarovan niti sam ne ve, ker je zavarovan pri več zavarovalnicah in v razburjenosti ni mogel zračunati cele zavarovalne vseote. Zivino, nekaj pohištva in glavno orodje so resili.

Po sporazumu — podrobno delo

Nemčija se je oddahnila

London, 8. julija, ig. Na povabilo angleške vlade se bo v petek prihodnjega tedna pričel razgovor med finančnimi strokovnjaki signatarnimi držav Youngovega načrta. Zastopniki ameriškega zadržalnega urada se bo tudi nadežljivo s poslovnovalno pravico. Glavni namen te konference je izdelava tehničnih detajinov ter izpravja o potrebnih gospodarskih ukrepilih, ki bodo podprtih za ponujeno poslovnino konferenco. Morebitni obisk angleškega ministra predsednika in zunanjega ministra v Berlinu ne spremeni dnevnega reda strokovninske konference, ker je leta izključno le gospodarska. Zaradi tega je vest, da se boč državni tajnik Stimson že prihodnji teden poleti v London na to konferenco, nečlena.

Berlin, 8. julija, ig. V petek noči je prilejla državna banka s tehnično izvršiljivo kremljino načrta, ki se naslanja na kredit v višini 500 milijonov mark. Predsednik državne banke dr. Luther je izredno poudaril, da boč državna banka s tem pokazali močnost, da dobi v najkrajšem času kredit, ki naj bi bil načel vsekiam dvomom. Na ta način Nemčija lahko inozemstvu dokaze, da v njej ni

kakor ne vredna gospodarski kras.

V berlinskih bančnih krogih se pričakujejo, da neposredno posledico postopanja nemške državne banke skorajšnji, končni prekinitveni inozemskih kreditov, krediti drž. banke v višini 500 milijonov mark daje možnost priči zoper inozemskih kreditov, katerih pa ne bo mogoče dočeti kot kratkoročne, temveč kot srednjake, ali dolgoročne.

Berlin, 8. jul. AA. Vest, da so nemški vladni finančni in industrijski koncerni ponudili vladni veliki kredite pri Nemški ekskomptni banki, je napravila na časopisju in občinstvo globok vtis. Večerno časopisje poudarja, da težko sečnost inicijative nemških koncernov. Germanska pravi, da se da primerjati čin nemških podjetij edinole z odločno in velikodušno zato ameriškega predsednika Hoovera v vprašanju moratorija. Achtung! Abendblatt objavlja članek, kjer poudarja, da je sklep nemških koncernov posledica Hooverove akcije, ki je vila neskušnu gospodarstvu novo upanje v bodočnost.

Oboroževanja in mirovni kongresi

Važna mirovna prizadevanja v Bruslju in Londonu - Mir odvisen od bodočega razmerja med Francijo in Nemčijo

Bruselj, 8. jul. Jr. Medtem ko slavijo v Parizu uspeh francosko-ameriških pogajanj, ki so razpolida mnogo grozelič oblikov nad Evropo ter uveljavila zmago dolarja v starem kontinentu, se je v zatisju belgijske Akademije znanosti otvoril mednarodni Kongres za pospeševanje miru. O miru govorijo danes vsi državniki, toda ti vedno menijo interesiran vir. Važejni in močnejši so pokreti, očiščeni od vseh sebičnih razlogov, ki izvirajo iz notranjega spoznanja velike moralne vrednote ali že bolje velikega etičnega zakona, ki predpisuje mir med narodi. Potagona in trudoma dosežejo tudi ti kongresi svoj namen, ker ustvarjajo med elito vseh narodov neskrito navdušenje za apostolstvo miru. Mirovni kongres v Bruslju ima samo ta pomen. Drugega niti ne more imeti. Najznamenitejši govor, ki se je do sedaj govoril na kongresu, prihaja od nemškega univ. prof. Quideša. Brez olješavanja, brez besedilčenja, brez platoničnega navdušenja je nemški učenjak med glasnim pritrjevanjem kongresovost postavil zahtevo za sporazum med Nemčijo in Francijo za bistvo vsega mirovnega pokreta v Evropi. Vse plemenite sile bi se naj stavile na razpolago temu prizadevanju. Vsak večji nesporazum kjerkoli v Evropi se vedno da razloži iz nezdrugev razmerja med Nemci in med Franciji. Zato naj bi vsi kulturni delavci, vsi politiki, katerim je politika več kakor pa igračkanje, vsak v svojem okolišu pripravljali sporazum med tema velikima evropskima narodoma. Zelo zanimivi referati se naznajajo za bodoče dne kongresa, kateremu prisostvujejo odlični možje iz vseh držav Evrope in Amerike. Poročal bom se več ob prvi priliki, ker se mi zdi važno, da katoliški list ne samo registrira ampak z vso vnočno podpira gibanja, ki so v bistvu krščanska. —

London, 8. jul. os. Zelo značilno je za angleški list, da je zopet po dolgem času, kakor na povelje začel razpravljati »poglavitni problem evropske politike«, to je vprašanje, »kako se bosta sporazumi Francija in nemške republike. Bilo je otvoril »Observer«, v katerem duhoviti glavni urednik Garwin sam analizira možnosti, kako bi Evropa zopet mogla priti nazaj v zaželeno zdravo ravnotežje. Mir v Evropi se ne bo nikdar vzdržal s silo, piše Garwin, ampak z ljubezničnopolnim prenašanjem drug drugega. —

V zvezis to kampanjo se bo vršil prihodnjo nedeljo velik mirovni pohod po Londonu, katerega se bodo udeležile vse angleške politične stranke in zastopniki vseh veroizpovedi. Tudi Lloyd George bo obenomo nastopil. Politična javnost z velikim zanimanjem pričakuje njegovega govorja.

London, 8. jul. AA. Angleška tvornica letal je izročila belgijskemu zastopnikom pet bojni aeroplakov, ki jih je belgijska vladu naročila za svoje vojno letalstvo. Angleška tvornica bo dobavila v celiem 45 letih. Aparati so enosednični, imajo motor s 500 ks. Pri poskusnih poletih so letala dosegla hitrost 352 kilometrov in višino 7000 m.

Reforma uradništva na Poljskem

»Nas je preveč« — Omrežje papirnatih šikan — Apel vladnega lista na razsodnost uradnikov

Varšava, 8. jul. Jr. Reforma uradništva zakona na Poljskem je povzročila nemalo križo, ki vzačmira politične politične krogove. Po novem uradniškem zakonu so bile uradniške plačte znižane od 10—40%, mnogi uradniki pa je bilo stavljeno na razpolago. Reforma je bila neobhodno potrebna, priznava vladna »Gazeta Polska«, ker so razporej postale naravnost nezdružljive. V imenovanem listu piše predsednik večinskega bloka v parlamentu, da je uradništvo samo zakrivilo kaos, katerega hčerejo sedaj razčistiti. »Vsak ministerijalni direktor si je stavil za sveto dolžnost, da se obkroži s kolikor mogoče številnim štabom referentov, vsak referent si je štel v častno dolžnost, da se je obkrožil z mnogobrojnim šefi in podšefi in vsaksteri izmed slednjih je mislil, da je njegov prestiž v nevarnosti, če ni obdan od uradnikov in poduradnikov. Število uradnikov se je na ta način nemeton zvišalo v nezdružljive višine. Nobena država bi ne mogla prenašati takih razmer in noben državni proračun ne more nositi toliko nepotrebnih bremen. Kadarkoli je vladu namevala število uradništva omejiti, se je dvignil iz vrst uradnikov samih silen protest. Razpolože so se razvade protekcionizma, ki so kvarno vlni-

Zanimivo je bilo, da je ogenj radi večra tako fudno objemal poslopje, da je ponekod poslopje, ki so bila čisto tik gorečega prostora, preskočil, na veliki razdalji pa je vignal hiše,

Na klic zoonov

na Kekriči in Predosljah so začeli ljudje vreti skupaj iz celo okolice. Prispeli so tudi gasilci iz Kekriče, iz Predoslja, dalje iz Kranja — ker so misli, da gori tovarna Zabret v Bobovku — na dalje gasilci iz Soče, Preddvora, Primskovega in Britofa. Vprejli so ročne in mehane brizgalne v vodo, ki teče pod vasjo, deloma pa so rabilo vodo iz vodnjakov in reševali, kar se je meglo rešiti. Na pomoč so prihitali tudi delavci iz tovarne Zabret iz Bobovka. Gasilci so predvsem pripomogli, da se niso vnele hiše pri Šajevici, Miklavčiču in Škofici in ostali so na pogorišču do večera, kjer je bilo polno gorčev in lečibnih kupov, ki so radi velikega vetrja še vedno povzročali veliko nevarnost.

Vaš dopisnik, ki je bil skoraj eden prvih pri ognju, se ju je lasine oči mogel prepričati, kako silno je divjal jezni ognjeni element. Razen Šemene, so vse ostale hiše zelo skupaj,

velikansko gorečo muso

ki je bruhala pogin in nevarnost vsem, kar je bilo v bližini. Reševanje in gašenje je bilo zelo težkevno, ker je bil v ožkih ulicah mestoma prehod skoraj nemogoč in je bilo zelo težko približati se goreči vasi. Po vročih je bilo polno razfresenega pohištva, v gozdu pa je bila pričevana živina. Ljudje pa so prepasenci in zbrani hodili deloma okrog gerečih objektov, deloma pa parili na svoje hiše, ki jihognjeni element se ni objel. Silno in skoraj neocenljivo je bilo razdejanje ogaja, o katerem pričajo epofoščni zidori in ožano drevje.

Včerajšnja požarna katastrofa bo ostala sedanj in bedoli generaciji dolgo v spominu, ker je to ena največjih katastrof v tej vasi v zadnjem stoletju.

Druga nogajanja

Pariz, 8. jul. AA. Američani so plačali pri pogajanjih v Parizu za prekooceanske telefonske pogovore 170.000 frankov. Ameriški državni ministri so govorili z Washingtonom skupno 7 in tricet ur. Listi poročajo, da je ta vso v primeru z zgodovinskim pomenom pariških pogajanj razmeroma majhna. Dalje poudarjajo, da se je zgodilo prvič, da so se vodila pogajanja med Amerikou in Evropo toliko važnosti po telefonu.

Vesti iz Španije

Madrid, 8. julija, ig. General Bereaguer, bivši ministrski predsednik in naslednik Primo de Rive, je bil prepeljan v Irinjava Segovia, ki služi že stečetja za državno zaporo. Bereaguer bo moral izkazati, dokler državni zbor ne sklene, ali naj se izroči sodišču ali ne.

Vlada je sklenila v sporazumu s španskimi bankami, zvišati diskonto mero od 6% na 6 in pol %.

Kako je Anglija proti sovetom

London, 8. jul. AA. Listi poročajo, da je angleška vladu pripravljena garantirati trgovske transakcije z Rusijo za 60% do vsote 66 milijonov funfov Sterlingov. Vlada pravi, da bo to zelo koristilo angleški industriji. Eksportne dejavnosti bodo podaljšane od 12 na 30 mesecov.

Novice iz Rumunije

Bukareš, 8. jul. z. Ministrski svet je sklenil, da ponovno vpelje vzhodni evropski čas v celi Romuniji.

Bukareš, 8. jul. z. Finančni minister Argeanou je izjavil v zbornicu, da bo sladkor in alkohol v bodočem državnem budžetu smetrati kot državni monopol.

Bukareš, 8. jul. z. V Clju je odkrita velika spionazna afera. Preiskavo vodi državno sodišče v največji tajnosti. Listi pišejo, da so vse vse člane te spionazne organizacije. Aregrana sta bila kapetan Giurcămen in podpredstnik Florescu. Oba sta obtožena, da sta ukrala važne politične dokumente in jih prodala spionazni organizaciji.

vale, na delavnost uradništva neglede na to, da je naslo vstop v državno upravo nebroj nekvalificirani ljudi, katere so drž. funkcionarji radi kake uslužbe priveliki za lase v državno službo. — Nas je preveč, mnogo preveč, mi vse preveč obtežujemo rame naše mlade države ter pletemo okrog državljanov omrežje šikan in pisaninskih budalosti, instrukcij, predpisov, komularjev, v katerih se mora zadušiti vsako demokratično sedejanje med vladom in narodom. Kako naj pa naša država v tej krizi vzdrži, če bodo uradniki mislili le na sebe in ne na državljanje. Uradniki, vi ste močno državne ladje. Kako pa izgledate pred pasażirji, če skrbite samo za svoje poročje, ne pa za blagov vam poverjenih državljanov-potnikov. Ta apel pomeni, da je uradniška kriza zelo velika in da obstaja nevarnost, da se bodo nekatere uradniki v znak protesta vdali komunistični propagandi. Svoj članek končava Holuwko s značilnimi besedami: »Ali naj naše uradništvo odpre vrata boljševizmu